

Політологія

УДК 352/354:364.63:340.13

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20092223>

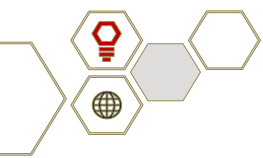
**Роль регіональних інституцій у протидії насильницьким практикам і
відновленні правових механізмів захисту**

Василенко Андрій Миколайович,
аспірант спеціальності “Політологія”,
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Полтава, Україна, <https://orcid.org/0009-0007-8686-3171>

Прийнято: 16.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

Анотація: В умовах посилення соціальної динаміки та інтенсифікації викликів, пов’язаних із поширенням насильницьких практик, особливої наукової актуальності набуває дослідження ролі регіональних інституцій як суб’єктів забезпечення ефективного захисту прав людини, їхньої інституційної спроможності та механізмів впливу на гарантування базових прав і свобод. Регіональний рівень є основною ланкою реалізації правозахисної політики, оскільки саме тут відбувається безпосередня взаємодія між суб’єктами реагування та особами, які постраждали від насильства. Водночас фрагментованість інституційного середовища та недостатня узгодженість дій різних суб’єктів знижують ефективність чинних механізмів захисту. Це зумовлює необхідність системного аналізу інституційної структури, механізмів взаємодії та результативності діяльності регіональних інституцій.

Метою статті є з’ясування ролі регіональних інституцій у протидії насильницьким практикам і відновленні ефективності механізмів захисту прав

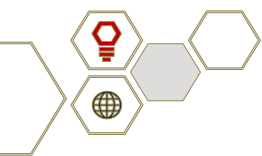
людини шляхом моделювання їхньої інституційної структури, аналізу міжінституційної взаємодії та оцінювання результативності функціонування.

Методологічну основу дослідження становлять системний підхід, інституційний аналіз, структурно-функціональний метод, а також методи моделювання та узагальнення. Застосування цих методів дозволило розглянути регіональні інституції як цілісну динамічну систему, що функціонує у взаємозв'язку структурних та процесуальних компонентів.

У результаті дослідження сформовано трирівневу аналітичну модель, що охоплює інституційну структуру системи протидії насильницьким практикам, механізм міжінституційної взаємодії та індикаторну модель оцінки ефективності відновлення правових механізмів захисту. Встановлено, що важливим чинником ефективності є не лише наявність відповідних інституцій, але й рівень координації їхньої діяльності, швидкість обміну інформацією та здатність системи до адаптивного реагування.

У висновках зазначено, що підвищення результативності регіональної правозахисної політики можливе за умови посилення міжінституційної інтеграції, упровадження процесно-орієнтованих механізмів взаємодії та використання індикаторних підходів до оцінювання ефективності. Отримані результати можуть бути використані для вдосконалення регіональних стратегій у сфері захисту прав людини та розроблення практичних рекомендацій щодо оптимізації діяльності інституцій.

Ключові слова: регіональні інституції, насильницькі практики, правозахисна політика, міжінституційна взаємодія, інституційна координація, ефективність управління, захист прав людини.

The role of regional institutions in counteracting violent practices and restoring legal protection mechanisms

Andrii Vasylenko,

Postgraduate Student in the specialty “Political Science”, Luhansk Taras

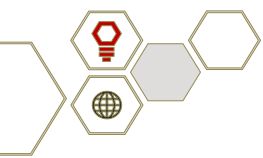
Shevchenko National University, Poltava, Ukraine,

<https://orcid.org/0009-0007-8686-3171>

Abstract: Under the conditions of increasing social dynamics and intensifying challenges associated with the spread of violent practices, investigating the role of regional institutions as subjects in ensuring effective human rights protection, their institutional capacity, and mechanisms of influence on guaranteeing fundamental rights and freedoms gains particular scientific relevance. The regional level is the primary link in implementing human rights policy, as it is where direct interaction occurs between response entities and victims of violence. At the same time, the fragmentation of the institutional environment and insufficient coordination of actions among various actors reduce the effectiveness of existing protection mechanisms. This necessitates a systematic analysis of the institutional structure, interaction mechanisms, and performance of regional institutions.

The purpose of the article is to clarify the role of regional institutions in countering violent practices and restoring the effectiveness of human rights protection mechanisms by modeling their institutional structure, analyzing inter-institutional interaction, and evaluating operational performance.

The methodological basis of the research comprises the systems approach, institutional analysis, the structural-functional method, as well as modeling and generalization methods. The application of these methods allowed for the consideration of regional institutions as an integrated dynamic system functioning through the interconnectedness of structural and procedural components.

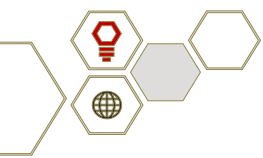
As a result of the study, a three-level analytical model was developed, encompassing the institutional structure of the system for countering violent practices, the mechanism of inter-institutional interaction, and an indicator-based model for evaluating the effectiveness of restoring legal protection mechanisms. It was established that a crucial factor for effectiveness is not only the presence of relevant institutions but also the level of coordination of their activities, the speed of information exchange, and the system's capacity for adaptive response.

The conclusions state that increasing the effectiveness of regional human rights policy is possible, subject to strengthening inter-institutional integration, implementing process-oriented interaction mechanisms, and utilizing indicator-based approaches to performance evaluation. The results obtained can be used to improve regional human rights protection strategies and develop practical recommendations for optimizing institutional operations.

Keywords: regional institutions, violent practices, human rights policy, inter-institutional interaction, institutional coordination, governance effectiveness, human rights protection.

Постановка проблеми. У сучасному соціально-правовому дискурсі проблема протидії насильницьким практикам набуває комплексного характеру, охоплюючи не лише правові, але й соціальні, управлінські та інституційні аспекти. Особливої ваги вона набуває на регіональному рівні, де відбувається безпосередня реалізація механізмів захисту прав людини та формуються практики реагування на випадки насильства.

Попри наявність нормативно-правової бази та розгалуженої системи суб'єктів реагування, ефективність протидії насильству залишається недостатньою. Це зумовлено, з одного боку, інституційною фрагментованістю, а з іншого – відсутністю належного рівня координації між суб'єктами, залученими до процесу реагування та відновлення прав постраждалих. У цьому розумінні постає наукова проблема, що полягає в

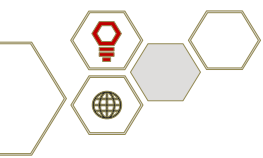
необхідності комплексного осмислення ролі регіональних інституцій як цілісної системи, здатної забезпечити не лише реагування на насильницькі практики, але й ефективного відновлення правових механізмів захисту.

Зв'язок цієї проблеми з важливими науковими та практичними завданнями визначається потребою підвищення ефективності регіональної правозахисної політики, удосконалення механізмів міжінституційної взаємодії та розроблення інструментів оцінки результативності діяльності інституцій у сфері захисту прав людини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений огляд наукових джерел засвідчує комплексний та міждисциплінарний характер проблематики протидії насильницьким практикам і відновлення правових механізмів захисту, що охоплює правові, інституційні, соціальні та управлінські аспекти. Наявні дослідження формують підґрунтя для осмислення ролі регіональних інституцій як важливих суб'єктів реалізації правозахисної політики, водночас виявляючи низку теоретичних і прикладних прогалин.

Так, Ф. Негру обґрунтовує значення правових та інституційних механізмів профілактики домашнього насильства, акцентуючи на необхідності їх системної інтеграції в межах державної політики [1]. Громадський контроль як важливий елемент забезпечення ефективності протидії насильству розглядають М. Веселов та Р. Пилипів, підкреслюючи його роль у підвищенні підзвітності інституцій [2]. Кримінально-правові ознаки домашнього насильства щодо дітей аналізують А. Тимчишин і Д. Тичина, що дозволяє поглибити розуміння специфіки правового реагування на окремі категорії постраждалих [3].

У подальших дослідженнях увага зосереджується на функціонуванні інституцій у складних соціально-політичних умовах. Зокрема, А. Тимчишин і П. Тимчишин досліджують особливості правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану, що дає змогу виявити трансформації механізмів реагування на насильство в кризових ситуаціях [4]. На ролі Національної поліції як

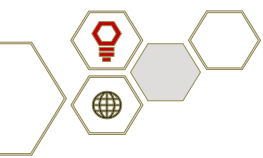
важливого суб'єкта оперативного реагування акцентують О. Мороз і Ю. Хатнюк, підкреслюючи значення інституційної спроможності правоохоронних органів [5].

Важливий блок досліджень стосується ролі громадянського суспільства. Так, В. Гришко та С. Вознюк обґрунтовують значення громадських організацій у подоланні насильства, акцентуючи на їхній здатності доповнювати державні механізми [6]. Діяльність неурядових організацій у протидії сексуальному насильству щодо дітей досліджують Т. Спіріна та О. Швед, підкреслюючи їхню роль у забезпеченні спеціалізованої допомоги постраждалим [7].

Окрему групу становлять дослідження, присвячені правовим механізмам протидії насильству. Зокрема, В. Бондар розглядає адміністративно-правові аспекти реалізації відповідної політики в умовах бойових дій, що дозволяє виявити обмеження та ризики правозастосування [8]. При цьому Я. Горбунова аналізує потенціал законодавчих інструментів, зокрема процедур адміністративного врегулювання та медіації, як елементів комплексного механізму протидії насильству [9].

Колектив авторів на чолі з Й. Хоббі (Y. Khobbi et al.) розглядає реформування механізмів боротьби з організованою злочинністю в контексті забезпечення прав і свобод людини, що підкреслює значення інституційної трансформації [10]. Підходи до формування системи публічного управління на державному та регіональному рівнях досліджує І. Гончарський, що є важливим для розуміння інституційної організації правозахисної діяльності [11]. Специфіку регіональної політики в Україні аналізує А. Попазогло, акцентуючи на її адаптації до сучасних викликів [12].

У зарубіжних дослідженнях особлива увага приділяється інституційним механізмам забезпечення безпеки та миру. Так, Л. Майорал (L. Mayoral) і Г. Мюллер (H. Mueller) розглядають різні інституційні шляхи досягнення стабільності, підкреслюючи роль правил і інституцій у зниженні рівня

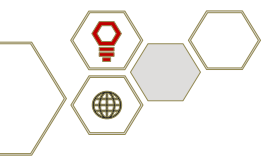

наси́льства [13]. Публічні політики у сфері забезпечення миру аналізують Е. Еспозіто (E. Esposito) та А. Райт (A. Wright), що дозволяє розглядати протидію насильству як частину ширшої безпекової стратегії [14].

Емпіричні дослідження також акцентують на інституційних викликах. Зокрема, М. Клементе (M. Clemente), А. Сьєрра-Родріґес (A. Sierra-Rodríguez) та Д. Кернс (D. Cairns) досліджують феномен інституціоналізованого насильства, що дозволяє критично переосмислити роль самих інституцій у відтворенні або подоланні насильницьких практик. [15] Взаємозв'язок між домашнім насильством і формуванням соціальної політики аналізують А. Шобакі (A. Shobaki) та Н. Аль-Шафаї (N. Al-Shafai), підкреслюючи значення комплексних підходів [16]. Бібліометричний аналіз досліджень насильства здійснюють М. Дурмуш та співавтори (M. Durmuş et al.), що дозволяє виявити основні тенденції розвитку наукового дискурсу в цій сфері [17].

Отже, здійснений огляд засвідчує, що сучасні наукові напрацювання створюють належне теоретичне підґрунтя для аналізу окресленої проблематики, проте водночас залишають поза достатньою увагою цілісне осмислення регіональних інституцій як взаємопов'язаної системи. Така ситуація зумовлює потребу в подальших дослідженнях, орієнтованих на інтеграцію інституційного, процесуального та оцінювального підходів, що й визначає наукову новизну та актуальність цієї роботи.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості досліджень у сфері протидії насильницьким практикам, низка важливих аспектів залишається недостатньо розробленою. Зокрема, у наукових працях переважає фрагментарний підхід до аналізу діяльності окремих інституцій, тоді як питання їх функціонування як інтегрованої системи розглядається обмежено. Це ускладнює розуміння механізмів координації та взаємодії між різними суб'єктами. Недостатньо дослідженими залишаються процесуальні аспекти міжінституційної взаємодії,

зокрема алгоритми обміну інформацією, швидкість реагування та ефективність координаційних механізмів у реальних умовах. Також відсутня уніфікована система оцінювання ефективності діяльності регіональних інституцій, що обмежує можливості порівняльного аналізу та прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

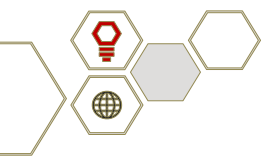
Причинами такої ситуації є складність об'єкта дослідження, міждисциплінарний характер проблеми, а також обмеженість емпіричних даних щодо функціонування регіональних систем. Подолання цих обмежень є принципово важливим, адже надає можливість переходу від переважно описових підходів до системного розуміння інституційної динаміки та сприяє підвищенню ефективності правозахисної діяльності.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексний аналіз ролі регіональних інституцій у протидії насильницьким практикам та відновленні правових механізмів захисту на основі системного підходу.

Для досягнення поставленої мети сформульовано такі завдання:

- 1) ідентифікувати та систематизувати регіональні інституції, залучені до протидії насильницьким практикам, та визначити їхні функціональні ролі в межах інституційної структури;
- 2) проаналізувати механізми міжінституційної взаємодії в системі запобігання та реагування на насильницькі практики, зокрема процеси координації, обміну інформацією та прийняття управлінських рішень;
- 3) оцінити ефективність діяльності регіональних інституцій у відновленні правових механізмів захисту постраждалих на основі розроблення індикаторної моделі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку правозахисної політики характеризується зростанням ролі регіонального рівня в забезпеченні ефективної протидії насильницьким практикам, що зумовлює необхідність переосмислення функцій та взаємодії відповідних інституцій.

Особливого значення набуває перехід від фрагментарного аналізу окремих суб'єктів до системного бачення інституційного середовища як цілісної, багаторівневої конструкції [12, с. 114]. Відповідно, регіональні інституції доцільно розглядати як інтегровану систему, у межах якої поєднуються управлінські, соціальні та правові механізми реагування на насильницькі практики.

Важливим є те, що ефективність такої системи визначається не лише наявністю відповідних органів та організацій, але й рівнем координації їх діяльності, узгодженістю функцій та здатністю до оперативного обміну інформацією. Дослідження свідчать, що недостатня інтегрованість інституцій значно знижує результативність правозахисних заходів, особливо в умовах кризових або трансформаційних процесів [5, с. 516; 6, с. 167]]. У цьому зв'язку актуалізується необхідність моделювання інституційної структури як аналітичного інструменту, що дозволяє не лише ідентифікувати основних суб'єктів системи, але й відобразити логіку їх функціонального впорядкування. Перехід до етапної інтерпретації інституційного середовища дає змогу представити регіональну систему протидії насильницьким практикам як послідовно організовану конфігурацію рівнів, у межах якої кожен елемент виконує чітко визначену роль у загальному механізмі реагування.

Такий підхід дозволяє поєднати структурний і функціональний виміри аналізу, зокрема через виокремлення координаційного ядра, рівня основних виконавців та підтримувального середовища. Це, відповідно, створює передумови для виявлення не лише інституційних дисбалансів, але й порушень у логіці взаємодії між рівнями, що може проявлятися в затримках реагування, дублюванні функцій або формуванні «розривів» у системі захисту. Така модель підвищує аналітичну точність дослідження та обґрунтованість управлінських рішень у сфері відновлення правових механізмів захисту (рис. 1).

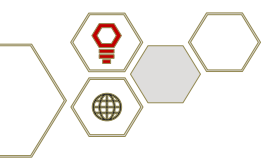
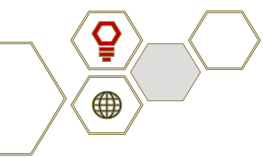

Рис. 1. Інституційна структура регіональної системи протидії насильницьким практикам

Джерело сформовано автором на основі [1, с. 233; 5, с. 517; 12, с. 115]

Представлена етапна інституційна модель дозволяє інтерпретувати регіональну систему протидії насильницьким практикам як ієрархічно впорядковану, але водночас функціонально взаємозалежну структуру, у якій ефективність забезпечується узгодженістю дій між послідовними рівнями. Узагальнення наукових підходів до ролі правоохоронних органів, громадського сектору та особливостей регіональної політики свідчить, що саме інтеграція їхніх функцій у межах чітко структурованої системи формує основу результативного реагування. Аналітична інтерпретація моделі демонструє, що визначальним елементом є координаційний центр, який забезпечує стратегічне спрямування та узгодження діяльності суб'єктів другого рівня – безпосередніх виконавців. Водночас третій рівень відіграє роль адаптивного середовища підтримки, що розширює можливості системи через залучення додаткових ресурсів та форм неформальної взаємодії.

Важливо, що ефективність функціонування системи залежить не лише від наявності горизонтальних зв'язків, але й від чіткості вертикальної послідовності взаємодії між рівнями. Порушення цієї послідовності

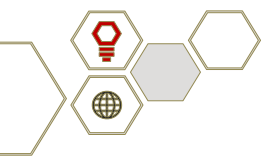

призводить до втрати керованості процесом реагування та зниження якості захисту постраждалих. Відтак, підвищення ефективності регіональної правозахисної політики потребує не лише розвитку міжінституційної координації, але й забезпечення структурно впорядкованої взаємодії між рівнями системи, що дозволяє досягти цілісності та безперервності механізму реагування.

Водночас сама по собі інституційна структурованість не забезпечує ефективності функціонування системи протидії насильницьким практикам, оскільки визначальним чинником є характер взаємодії між її елементами. Саме звернення до процесуального виміру дає змогу виявити реальну спроможність інституцій до узгоджених дій у ситуаціях підвищеного ризику [2, с. 184; 9, с. 241].. У цьому розумінні особливої ваги набуває питання оперативності передавання інформації та чіткості алгоритмів реагування, що безпосередньо впливає на рівень захищеності постраждалих. Дослідження показують, що навіть за наявності розвиненої інституційної мережі недостатня координація може нівелювати потенційні переваги системи.

Крім того, відсутність стандартизованих процедур взаємодії між суб'єктами призводить до дублювання функцій або, навпаки, до виникнення інституційних прогалин. Це актуалізує необхідність переходу від структурного опису до аналізу динаміки взаємодії, яка відображає реальні управлінські практики. У цьому аспекті регіональна система протидії насильству постає як процесно-орієнтована модель, у якій важливим ресурсом є не лише інституційна спроможність, але і якість міжінституційної комунікації.

Процесуальний характер протидії насильницьким практикам зумовлює необхідність чіткого структурування етапів міжінституційної взаємодії. На відміну від лінійних моделей управління, сучасні підходи акцентують на безперервності процесу реагування, у якому кожен етап є функціонально пов'язаним із попереднім і наступним. Особливе значення має узгодженість

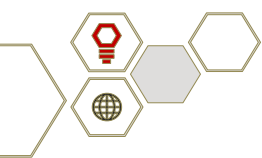
дій суб'єктів на різних стадіях реагування, що забезпечує цілісність управлінського впливу та мінімізує ризики втрати критично важливої інформації.

Отже, ефективна міжінституційна взаємодія передбачає не тільки формальне закріплення повноважень, але й наявність дієвих механізмів координації, обміну даними та спільного прийняття рішень. Сформована таблиця 1 дозволяє не лише відобразити послідовність дій, але й деталізувати ролі інституцій та очікувані результати кожного етапу, що є важливим для подальшого аналітичного узагальнення.

Таблиця 1

Механізм міжінституційної взаємодії в системі реагування на насильницькі практики

Етап реагування	Зміст етапу	Залучені інституції	Очікуваний результат
Виявлення випадку	Ідентифікація факту насильства	Соціальні служби, медичні установи, громадські організації	Фіксація первинної інформації
Первинна оцінка	Аналіз ризиків та потреб постраждалого	Соціальні служби, психологи	Визначення рівня загрози
Передавання інформації	Інформування відповідних органів	Соціальні служби	Активація системи реагування
Координація	Узгодження дій між інституціями	Органи місцевого самоврядування, поліція	Синхронізація заходів
Реагування	Реалізація захисних заходів	Поліція, соціальні служби, медичні установи	Забезпечення безпеки
Супровід	Надання соціальних та правових послуг	Соціальні служби, НУО	Відновлення стабільності

Етап реагування	Зміст етапу	Залучені інституції	Очікуваний результат
Моніторинг	Контроль ситуації та повторна оцінка	Усі суб'єкти системи	Запобігання повторним випадкам

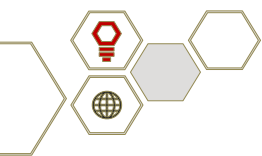
Джерело: сформовано автором на основі [2, с. 185; 5, с. 516; 8, с. 399]

Систематизація індикаторів дозволяє перейти від описового до аналітично-вимірювального рівня оцінювання ефективності діяльності регіональних інституцій. Запропонована модель забезпечує комплексне охоплення основних аспектів функціонування системи – від оперативності реагування до якості правового та соціального захисту.

Узагальнення сучасних досліджень у сфері правозахисної політики та інституційного розвитку свідчить, що ефективність не може оцінюватися за одним критерієм, а потребує інтеграції різномірних показників. Особливого значення набуває взаємозв'язок між інституційними та соціальними індикаторами, який відображає реальний вплив системи на стан захищеності постраждалих. Виявлено, що дисбаланс між окремими групами показників свідчить про структурні проблеми функціонування системи, зокрема недостатню координацію або обмежений доступ до правових механізмів. Це дозволяє використовувати індикаторну модель не лише як інструмент оцінювання, але і як основу для формування управлінських рішень.

Таким чином, застосування запропонованого підходу створює передумови для підвищення обґрунтованості регіональної політики у сфері протидії насильницьким практикам та відновлення правових механізмів захисту.

Здійснений аналіз інституційної структури та процесуальних механізмів взаємодії дозволяє перейти до наступного рівня дослідження – оцінювання результативності функціонування регіональної системи протидії насильницьким практикам. Якщо попередні етапи були спрямовані на

з'ясування того, хто бере участь у системі та як відбувається взаємодія, то на цьому етапі основним є питання щодо того, наскільки ефективно реалізуються правозахисні механізми. Відповідно, особливого значення набуває розроблення інструментарію, який дозволяє інтегрувати різноманітні результати діяльності інституцій у єдину аналітичну систему. При цьому оцінювання ефективності доцільно здійснювати на основі індикаторного підходу, що забезпечує можливість комплексного та порівняльного аналізу.

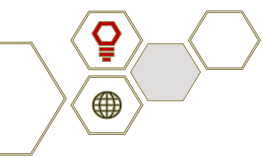
Оцінювання ефективності діяльності регіональних інституцій потребує переходу до структурованої системи показників, яка дозволяє інтегрувати різноманітні аспекти функціонування правозахисної системи. У сучасних дослідженнях підкреслюється, що ефективність не може бути редукована до окремих результатів, а має розглядатися як інтегральна характеристика, яка поєднує часові, правові, соціальні та інституційні параметри. Такий підхід дозволяє фіксувати результати діяльності та оцінювати їхню стійкість і вплив на відновлення прав постраждалих (табл. 2).

Таблиця 2

Оцінювання ефективності відновлення правових механізмів захисту

Група індикаторів	Показники	Зміст оцінювання	Аналітичне значення
Часові	Швидкість реагування, тривалість процедур	Оцінка оперативності системи	Визначення ефективності реагування
Правові	Доступ до правосуддя, відновлення прав	Реалізація правових гарантій	Оцінка якості правового захисту
Соціальні	Рівень задоволеності, повторна віктимізація	Соціальний ефект втручання	Визначення сталості результатів
Інституційні	Координація, повнота послуг	Узгодженість дій інституцій	Виявлення системних слабких місць

Джерело: сформовано автором на основі [1, с. 234; 11, с. 235; 14, с. 890]

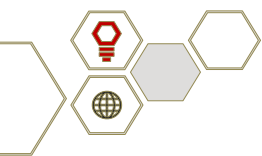

Систематизація індикаторів дозволяє перейти до комплексного оцінювання ефективності регіональних інституцій, трансформуючи описовий аналіз у вимірювану аналітичну модель. Досягнення високих результатів можливе лише за умови збалансованого розвитку всіх груп показників, оскільки їх взаємозалежність визначає цілісність функціонування системи. Встановлено, що дисбаланси між часовими, правовими, соціальними та інституційними індикаторами є маркерами структурних деформацій системи, зокрема недостатньої координації, обмеженого доступу до правових механізмів або низької якості соціального супроводу. Це дозволяє розглядати індикаторну модель не лише як інструмент оцінювання, але і як діагностичний механізм виявлення критичних зон.

Таким чином, результати дослідження засвідчують, що ефективність відновлення правових механізмів захисту визначається не окремими інституційними діями, а рівнем інтеграції структурних, процесуальних і результативних компонентів у межах єдиної регіональної системи. Запропонований підхід створює методологічне підґрунтя для підвищення обґрунтованості управлінських рішень та може бути використаний як основа для подальших емпіричних досліджень і порівняльного аналізу регіональних практик.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що регіональні інституції відіграють системоутворювальну роль у формуванні та реалізації механізмів протидії насильницьким практикам і відновлення правових гарантій захисту. Доведено, що їхню діяльність доцільно розглядати як функціонування інтегрованої багаторівневої системи, ефективність якої визначається не лише наявністю відповідних суб'єктів, але й ступенем узгодженості, координації та послідовності їх взаємодії.

За результатами дослідження інституційної структури встановлено, що вона має ієрархічно впорядкований характер із вираженими ознаками мережевої взаємодії, що забезпечує поєднання вертикального управління та

горизонтальної координації. Аналіз механізмів міжінституційної взаємодії дозволив виявити основні етапи реагування на насильницькі практики та обґрунтувати значення безперервності процесу й зворотного зв'язку як інструменту адаптації системи до змінних умов функціонування.

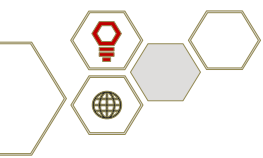
Запропоновані індикатори оцінювання ефективності підтвердили доцільність використання комплексного підходу, що інтегрує часові, правові, соціальні та інституційні параметри. Встановлено, що дисбаланс між цими складниками є індикатором системних проблем і обмежує результативність відновлення правових механізмів захисту постраждалих. Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості їх використання для вдосконалення регіональної правозахисної політики, зокрема шляхом посилення міжінституційної інтеграції, упровадження процесно-орієнтованих механізмів взаємодії та застосування індикаторних інструментів оцінювання.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розширенням емпіричної бази, проведенням порівняльного аналізу регіональних моделей, а також з упровадженням міждисциплінарних підходів, зокрема інтеграцією інституційного аналізу з методами обробки даних і цифровими технологіями управління.

Список використаних джерел

1. Негру Ф. С. Правові та інституційні механізми профілактики домашнього насильства в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2026. № 93 (3). С. 230–236. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2026.93.3.31>

2. Веселов М. Ю., Пилипів Р. М. Роль громадського контролю у запобіганні та протидії домашньому насильству. *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2022. № 2. С. 182–186. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.35>

3. Тимчишин А. М., Тичина Д. М. Доктринальні підходи до кримінально-правових ознак домашнього насильства відносно дітей. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 3(82). С. 40–46. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.3.6>

4. Тимчишин А. М., Тимчишин П. А. Правоохоронна діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству в Україні в умовах воєнного стану. Проблеми питання насильства в сім'ї та насильства за ознаками статі в Україні в умовах воєнного стану: Збірн. матер. Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Львів, 18 березня 2025 р.). Львів-Торунь, 2025. С. 153–156. DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-487-3-42>

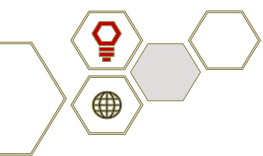
5. Мороз О. Б., Хатнюк Ю. А. Роль органів Національної поліції в запобіганні та протидії домашньому насильству. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. № 80 (1). С. 513–521. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.80.1.78>

6. Гришко В. І., Вознюк С. С. Роль громадських організацій у подоланні насильства в українському суспільстві. *Інтернаука. Серія: Юридичні науки*. 2025. № 11 (93). С. 165–171. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2025-11-11609>

7. Спіріна Т. П., Швед О. В. Роль міжнародних та українських неурядових організацій у протидії сексуальному насильству стосовно дітей. *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 1. С. 144–151. DOI: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.1.21>

8. Бондар В. Адміністративно-правовий механізм протидії домашньому насильству на територіях, на яких ведуться бойові дії: проблеми реалізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. № 86 (5). С. 397–402. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.5.58>

9. Горбунова Я. Застосовність Законів «Про адміністративну процедуру» та «Про медіацію» в механізмі протидії домашньому насильству.

Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 5. С. 238–244.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.05.44>

10. Khobbi Y., Storozhuk I., Svoboda I., Kuzmenko S., Tymchyshyn, A. Reforming Techniques to Combat Organized Crime in the Context in View of Securing Human Rights and Freedoms. *Cuestiones Políticas*. 2022. Vol. 40. № 73. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4073.09>

11. Гончарський І. Л. Підходи до формування системи публічного управління у сфері соціально-економічного розвитку держави та регіонів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 6. С. 232–236. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.6.232>

12. Попазогло А. С. Регіональна політика української держави: специфіка та сучасні виклики. *Регіональні студії*. 2023. № 35. С. 113–116. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.35.18>

13. Mayoral L., Mueller H. Rents, rules, or revolution: a survey of institutional pathways to peace. *Economic Policy*. Vol. 40. № 123. P. 721–759. DOI: <https://doi.org/10.1093/epolic/eiaf004>

14. Esposito E. L Wright A. Public policies for peace. *Economic Policy*. Vol. 40. № 124. 2025. P. 883–925. DOI: <https://doi.org/10.1093/epolic/eiaf013>

15. Clemente M., Sierra-Rodríguez A., Cairns D. Anti-trafficking professionals and institutionalized violence in Spain: an exploratory study. *Social Sciences*. 2024. Vol. 13. № 6. Article 321. DOI: <https://doi.org/10.3390/socsci13060321>

16. Shobaki A. and Al-Shafai N. Domestic violence and social policy formation in Palestine: an explanatory sequential mixed-methods study. *Frontiers in Sociology*. 2025. Vol. 10. DOI: <https://doi.org/10.3389/fsoc.2025.1730882>

17. Durmuş M., Pamuk D., Durmuş Y., Büyükbodur A. Ç., Okanlı A. The development of violence research in psychiatric nursing: a bibliometric perspective. *Journal of psychiatric and mental health nursing*. 2025 Vol. 32. № 4. P. 1021–1030. DOI: <https://doi.org/10.1111/jpm.13182>